

Latweeschu Awise.

Nr. 25. Zettortdeenâ 20tâ Juhni 1840.

Jaunas sinna.

• **No Birschumuischas.** Tai 19tâ Mei Birschu bajnizâ tappe swehrinati 7 jauni pagasta teefas lohzefti. Wiffi proht grahmata lassift, 5 mahf rakstift, — patâ wezzakais arri pa mahzifti, — 5 irr atfazziufchi brandwihna bruhfeschanai.

Jagahjuschâ seemâ skohlas-behrni bija

1) Diecdataja skohlâ	7
2) Behrsegalla pagasta skohlâ	41
3) Klauzan skohlâ	14
4) Welbera skohlâ	12
5) Swannitaja skohlâ	4

Kohpâ 78

Pa wiffu draubst bija 1558. lassitaji un 144 rakstitaji. L.

• **No Verretas.** Kad ap Johrgeem pee muhsu draubses behrneem mahzischana beigufes, tad nu atkal pahf scho leetu pahri wahrdimus peeminneschu. Zebfchu grubti laiki un maises-knappiba gan daschus wezzakus irr aisturrejuschi, sawus behrninus us skohlu fuhstift, tad tomehr teem wiff-wairakeem ta gohda-leeziba dohdama, ka tee mahjâs sawus behrnus itt ruhpiגי pee scharba peespeeduschi, un ka dasch behrninsch man tikke preekschâ wests, kas septitâ gaddâ cestahjis, jaw ittin labbi leelâ grahmata lassija. Lautini sahft atstift, ka tas labbak irr, agrak ar behrneem scho darbu cesahft, ne kâ tad, kad tee jaw us zitteem darbeem derrigi, kad meitas fainneezehm pee lohpu apkohpshanas un wehrpschanas, un puifchi fainneekeem pee winnu daschadahim seemas-braufshahanam jaw warretu palihdseht. Tikkai ar dascheem nabbageem ganu-behrneem, kas pa gaddu no weena fainneeka us ohtru tohp stumbditi, mahzischana wehl stikti

eet, jo tabdi wehl ar leelu wakteschanu un puhleni no mahzitaja puffes par grahmatneekeem istaisami, un arr wehl ne par pateefigeem. Raut jel pagasta teefas wairak par to gahdatu, ka behrni tik labb, kâ usaugufchi deenesta-laundis ilgat us weenas weetas dsihwotu, un ka bes leelas wainas ne buhtu brihw, bes 3 isdshwo-teem gaddeem neds maises-tehweem sawu fainni atstunt, neds schai, sawu fainneeku atstahft. Tad teescham ar dauds leetahm labbak eetu; tad laundis labbak eedshwotohs weens ar ohtru, tad ne sustu katra gaddâ ap Johrgeem tik dauds deenas pa frohgeem ar faines derreschanu, — tad ne gaistu tik dauds laika ar to nemittejamu mantas- un fuhdu-waddschanu no weenahm mahjahm us ohtrahm, kas brihscham juhdses-gabalâ un wehl tablak jawedd; tad eetu ir labbak ar deenesta-behrnu mahzischanu, un mahzitaïs tad labbak sinnatu, no ka atbildeschanas prafstift par tabdeem aistaissteem behrneem. Weena no muhsu pagasta teefahm (prohti Griggallé) jaw zittahm schinni kahrtâ ar sawu labbu preeksch-sihmi irr preekschâ gahjusti, spreesdama, ka fainmei buhs 3 gaddus-weenâ weetâ nodshwoht, un pirmak ne mihtees, ka kad jauni teesneschi tohp zelti.

Leischdâs ar behrnu-mahzischamu lohti grubti eet, tapehz ka fur ne kahdas skohlas naw, un ka zittâs mallâs, fur Luttera-tizzibas lautini stary kattokeem iskaisiti dsihwo, daschkahrt jauni behrni us kahdahim Leischu mahjahm par ganneem tohp aisdohiti, fur neweens ne proht lassift, un fur scharba pehz kahdeem gaddeem ir paschu sawu Latweeschu wallobu tikko ne peemirst. Kur gaischumam buhs zeltees scheem nabbadsi-neem kam naw brihw, pascheem sew weetas islassitees, bet dsunteem buhdameem jaeet, fur tee tohp nolikti, — kurreem daudskahrt wahja

eefpehſchana, kurreem tahtuma deht tikſai lohti retta aiſtkuhſchana uſ ſawu baſnizu, kurreem ſkohlaſ pawiffam naw, nedſ arri buhſ tik ahtri fagaibamaſ, tapehſ ka teem fungi no zittas tiz- zibaſ, kaſ gan maſ pahſ ſchahm leetahm ruhpi-

najaſ. Mannâ Kurſemmes draudſe pa tahm feſchahm muiffaſ-ſkohlahm ſcho gadd mahzijahſ III behrni; wiſſi zitti mahjaſ. Râ ſchê ar mah- ziſchana ſtahw, to wiſſlabbaſ redſehſ no ſcheem rakſteem.

Muiffaſ wahrde.	Wihr. u. ſewu. dwehſeleſ.	Deewagalb- neeki.	Grahmatneeki.		Rakſtitaji.	Kaſ mahzijahſ rehſinaht.
			behrni.	behrni u. lee- li kohpâ.		
Nerreteſchde	2810	1729	429	1136	55	17
Ziſeſchde	804	506	130	430	47	29
Wilkaſneſchde	481	292	78	189	4	2
Grizgalleſchde	424	281	44	176	2	—
Leel = Suffeiſeſchde	413	280	64	166	3	1
Wezz = Mehmeleſchde	351	214	57	137	10	2
Ritteſchde	196	123	27	80	4	—
Kurſemmê kohpâ	5479	3425	829	2314	125	51
Leiſchde	241	160	26	86	1	—
Pawiffam	5720	3585	855	2400	126	51

Stary muhſu ſcha gadda pee Deewagalda ee- ſwehtiteem 98 jaunekteem bija arridſan 2 mehni. Weenſ no ſcheem tâ jaw bija dſimniſ, bet ohtriſ lihdeſ 7tam gaddam bija ar ſſaidru wallobu, un jaw eefahze bohſtabuſ mahziteeſ, kad uſ reiſi augoni muttê dabbuja, kaſ winnam gan mehleſ dſihſlaſ maitaja, tâ ka nu ir ne puſchuplehſtu wahr- dinu ne warr iſteift. Schâ wiſſch prahſtigſ pui- fiſ, kaſ ſawu ſkrohdera = aminatu labbi iſmahzi- jeeſ. W — r.

* * *

Wahr ſcha gadda laiku.

Kad Wahzu Wiwiſeſ no Wahzſemmes, kaſ tomehr dandſ ſiltaka ſemne pahſ muhſu Kur- ſemmi, no diwejahm weetahm rakſta, ka tur ſcho gadd pehſ muhſu Kalendera 9tâ Mei wehl effoht ſnidſiſ, tad gan naw brihnumſ, ka no Nowgorodeſ piſſata, kaſ 185 Werſteſ no Peh- terburgaſ uſ Dinaburgaſ zetta ſtahw, ta ſinna nahkuſi, ka tur Imâ Mei mehneſcha deenâ puſſ arſchineſ dſiſſch ſneegſ krittſiſ, un turklaht tik ſtiwri falliſ, (2 grabdeſ), ka ſeemaſ zeffch pahri deenaſ ſtahwejiſ un paſteſ = brauzeji zaur pahri ſtanziehm irr bijuſchi ar kammanahm weddami. — Ir muhſu mallâ 20tâ bija maſa ſalna, bet kaſ ne kahdu ſſahdi ne darrijuſi. W — r.

S t a h ſ t s.

Schuhſiſ padſerr behrenſ, ſewu, Ir patt tizibu uſ Deewu.

1.

Cet farra laiſdeſ daſchadi
Kur eenaidneeki laupa,
Un zeetſiridigi plehſeji
Ziſ ſawam lungam taupa
Ir Kalnaſehtaſ Niſſelam
Un prohti, paſcham ſaimneekam,
Niſwedde gohw' un ſewu,
Zo ſahſtibinaſ Sewu.

2.

Par laimi bij klehtſ atſlegha
Ko ſeewa ſargajuſi
Turpat eeffch ziſſahm eebahſta,
(Bij wirſu guſſejuſi).
Nu Niſſelſ eet uſ apjirkni,
Zo lihdeſ ſchim pahſ ſcho ſleegſniiti
Tam reſti ee = eet lahwe,
Kaut wihrê gan blaundamſ blaſhwe.

3.

Nu pilnuſ riſſchduſ riſſchoja
Lihdeſ Welnu krohdſineeka;
Tam ſawaſ behdaſ ſtaſſiſja,
Niſneſſiſ rudſuſ feekâ.
— Jaw peezaſ iſcharkaſ eemettſiſ
Un piſpi ſohbdêſ eefohbdêſ
Nurd: Nohſt irr mahjahm wirſa!
Kaſ wilkam riſſkê —!

4.
 Bet pa tam launi salbati
 Ne beidse bahrgi laupihit,
 Un teefas wihri, preekschneeki,
 Gribb laudis labprahit laupihit,
 Pee cenaidneeku gen'rala
 Cet, klannahs, luhdsahs semmiba:
 Lai atdohd, kas bij laupihit,
 Un suhrös sweedrös taupihit.

5.
 Ko dohmajeet, woi generals
 Teem blaudams pretti strehje? —
 — Ne! — tam bij mihtä, laipna bals,
 Kas wahrduß leekin lehje.
 Deems dohd, ka Bahz' un Latweeschi,
 Kas bruhndös swahrköß eeshuhiti,
 Ap arrajeem tä eetu,
 Wet tohs ne kohstu, reetu.

6.
 Winsch pawehleja salbateem,
 Lai wissu kohpâ nestu
 Ko islaupij'schi semneekem —
 Un dshwneekyß lai westu
 Us muischu, paschâ pagalmâ,
 Un laide sinnu pagastâ,
 Lai patris sawus prassa
 Un tad no kohpas lassa.

7.
 Un ohtâ rihâ lautini
 Ap mantas kohpu speeschahs,
 Un kas jaw sawu dabbuj'schi,
 Ar preek' us mahjahm greeschahs.
 — Zits nesse schinkli, ribbspehli,
 Zits bisses, bruntschus, zeppuri,
 Zits wedde sirgu, zuhlu,
 Zits nesse nastu, luhlu.

8.
 Wehl weena gohwß un — feewina —
 Wes saimneeka raddahs.
 Bij Kalnasehtas Feewina —
 Wet brihnume, ka tas gaddahs? —
 Us pehdahm tuhdat suhtija
 Pehz Kalnasehtas Mikkela,
 Lai nemtu gohw' un feewu,
 To sahtibinas Eewu.

9.
 Un lihds ka Mikkels atnohze,
 Tam gen'ral's pretti gahjis
 Ar laipnu gihmi usfauze:
 „Woi feewu man atstahjis?“

„Ik nemmeet leelskungs schelligi,
 „Tik dohbeet schnapsam pimberi!“
 Ta Mikkels atbildeja
 Un gohtinu atfehja.

L.....l.

* Jhßß stahstinsch.

Rahds sehbgallis nomannijis, ka schenkeris
 ar uhdens pilneem spanneem pagrabbâ eegahje,
 sahze fleegt us eelu nostahjees: „Ugguns! ug-
 guns, lautini!“ Uzzumirkli laudis fassrehje un
 scho waizaja: fur tas ugguns effoht? Schwis
 atbildeja: „Pagrabbâ; jo saimneeks jaw diwi
 reis ar uhdens pilneem spanneem tur eegahje.“

M. L.

Teefas fluddinafchanas.

Us tahs no Kursemmes Gubernementa waldischanas
 teefas treschâ Aprila deenâ ar nummeru 2350 dohtas
 un israkstitas pawehleschanas, tohp no Wisputtes
 Wirspilskunga teefas wissi tee, kam pee tahs no
 Wisputtes mahzitaja Goldmanna, zil peeminneht
 warr, desinitâ Septemбера deenâ 1835tâ gaddâ us
 112 sudraba rubbukeem dohtas un Turlawas nelaika
 Wallatu Jehlaba neusauguscheem behrneem peeder-
 rigas parradu grahmatas lautkahdas skaidras prassi-
 schanas buhtu, preeksch peeminnetas Wirspilskunga
 teefas aizinati, lai tur no schihs deenas skaitoht,
 diweju mehneschu starpâ, tas irraid, ja sebbi lihds
 15tai Fuhli deenai sawas prassischanas peerahda un
 ka peenahkahs apstiprina; — bet teem, kas tai no-
 listâ laika sawas prassischanas ne buhtu pee teefas
 usdewuschji, tohp sinnamu darrihts, ka winnus ar
 tahm wairs ne klausihse. Teefa tad nospreedihs
 wirspeeminnetas parradu grahmatas iepohstihit un
 ta ußluhkoht, itt ka tahs nefad ne buhtu bijuschas
 israkstitas. To buhs wehrâ list, lai ne teek pee
 skahdes.

Rakstihst Wisputtes Wirspilskunga teefâ, tai 131â
 Mei deenâ 1840tâ gaddâ.

(Nr. 365.)

W. v. Grotthuß, affeefeers.

W. Tiling, sekretrehs.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischa-
 nas buhtu pee ta lihdschinniga Noudischu saimneeka
 Irbu Janna Freiberg, kas nespehziabas dehl sawas
 mahjas atdewis un pahr furra mantu konkurse no-
 spreessta, tohp usajinati, diwu mehneschu starpâ,

prohti, wißwehlat lihds 1mu August 1840, pee schihs pagasta teefas peeteiktees; ar to pamahyßhanu, ka wehlat neweenu wairs ne klausihß. Dohbeles pagasta teefa, 4tä Juhni 1840. 2

E. Blumenseldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 257.) L. Ewertß, pagasta teefas fñihweris.

Wißi tee, kam kahbas taisnas parradu prassichanas buhtu pee teem lihdschinnigeem Kalnamuischas fainneekem, 1) Laurehnu Mikkele Krischjahnsohn, 2) Pohkainu Janna Zuksiht, un 3) Uhtu Wittuma Neiland, pahr kurreu mantahn inventariuma = truhkuma, magasihnes un zittu parradu labbad konkurse spreessta, teel usaijinati, diwu mehneschu starpä, prohti lihds 2tru August f. g. pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihß. Kalnamuischas pagasta teefa, 1mä Juhni 1840. 2

+++ Jaune Strautmann, peefehdetais.
(Nr. 80.) F. Bluhmann, pagasta teefas fñihweris.

Wißi tee, kam kahbas taisnas prassichanas buhtu pee ta Leelas Berkenes fainneeka Wortu Krischa Strautneeka, pahr kurreu mantu inventariuma = truhkuma, magasihnes un zittu parradu deht konkurse spreessta, tohy usaijinati, diwu mehneschu starpä, prohti lihds 3rmu Juhli f. g., pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihß. Rumbesmuishas pagasta teefa, 16tä Juhni 1840. 3

klausihß. Leelas Berkenes pagasta teefa, 29tä Mei 1840. 2

+++ Samuel Weinberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 49.) F. Bluhmann, pagasta teefas fñihweris.

Lai nalki no 7ta us 8tu Mei f. g. tappe tam schi pagasta fainneekam Strehlneeku Jahnim Sommer 1) gaischi farkana (Fuchs) fehwe 4 — 5 gaddus wezza, ar schauru bleßi peerè, labba pakkatas kahja lihds pufs tschinkßim balta; 2) gaischi silla (Schimmel) fehwe bes kahdahm simehm, 7 gaddus wezza, no gannibahm sagta. Kas no sbeem sirgeem taisnu sinu schai pagasta teefai dohd, dabbohu peenahkamu pateizibas naudn. Semite, 1mä Juhni 1840. 2

+++ F. Jannsohn, pagasta wezzakais.
E. Matthison, pagasta teefas fñihweris.

Wißi tee, kam kahbas taisnas parradu prassichanas buhtu pee ta Rumbesmuishas (Rumbenhoff) Raffu fainneeka Uns Treger, kam sawas mahjas nespehzigos deht irr atneimas, un pahr kurreu mantu konkurse spreessta, tohy usaijinati, lihds 1mu August 1840 pee saubeschanas sawas teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihß. Rumbesmuishas pagasta teefa, 16tä Juhni 1840. 3

(Nr. 31.) +++ Fritß Sandersohn, pagasta wezzakais.
Horst, pagasta teefas fñihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Ribgâ, tanni 10tä Juhni 1840.

	Sudraba naudâ.			Sudraba naudâ.	
	Rb.	Rv.		Rb.	Rv.
I jauns dahlderis		33	I pohbs kannepu		90
I pubrs rudsu		50	I — linnu labbakas surtes — —	2	—
I — kweeschu	2	80	I — — siltakas surtes — —	1	80
I — meeschu	1	10	I — tabafa	—	65
I — meeschu = putrainu — —	1	60	I — dselses	—	75
I — ausu	—	90	I — sweesta	—	40
I — kweeschu = miltu	3	50	I muzzâ filku, preeßchu muzzâ — —	5	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	—	I — — wißschnu muzzâ — —	5	75
I — rupju rudsu = miltu — —	1	50	I — farkanas fahls	7	—
I — sirnu	1	60	I — rupjas leddainas fahls — —	6	—
I — linnu = sehklas	2	50	I — rupjas baltas fahls — —	4	40
I — kannepu = sehklas	1	60	I — smalkas fahls	4	25
I — kimmenu	5	—			

W r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas gubernementu angstas waldischanas puffes: Waldischanas = rahts N. Weitler.
No. 198.